

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
Izjema razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Spomin naše prošlosti

SLAVNOSTNA SEJA V MESTNI POSVETOVALNICI.

»Mariborskemu tednu« je dala prav za prav pobudo velepomembna sedemdesetletnica prvega javnega slovenskega pevškega koncerta v Mariboru, združenega s prvo odločno nacionalno manifestacijo mariborskih in okoliških Slovencev. Zato je bila večerajšnja slavnostna seja častnega in prireditvenega odbora, odprta ob 11. uri v mestni posvetovalnici, posvečena temu jubileju. Sejo je otvoril župan g. dr. Franjo Lipold in po uvodnem pozdravu orisal namen »Mariborskega tedna« ter zaprosil ravnatelja študijske knjižnice, pesnika Janka Glaserja, da obrazloži v kratkem predavanju potek zgodovinskih dogodkov, ki so oblikovali razvoj naše narodne zavesti ob severni meji in nam pripravili popolno narodno in državno osamosvojitve.

Predavatelj g. Janko Glaser je v svojem predavanju odkril celo vrsto zelo važnih momentov in pokazal, da je bila slovenska narodna manifestacija dne 3. avgusta leta 1862, prav za prav začetek vse poznejše borbe z mariborskim in ostalim obmejnimi nemštvom in se nam je prav iz dogodkov, ki so ji sledili, izoblikovala poznejša samozavest. Maribor je bil takrat majhno mesto obrtnikov, trgovcev in kmetovalcev. Meščani so bili po večini domačega slovenskega porekla ali pa že poprej ali na novo priseljeni Nemci; slovensko so znali skoraj vsi, a navadno so se posluževali le nemščine. Narodnih nasprotstev ni bilo, ker so se Slovenci docela podrejali nemški nadoblasti. V takih razmerah je nastal takrat prvi slovenski narodni pokret, ki so mu dale vidno obeležje »Slovanske čitalnice«. Prva je bila l. 1861. osnovana v Trstu, že 17. julija pa kot druga naša mariborska.

Prvi predsednik »Slovanske čitalnice« in voditelj mariborskih Slovencev je bil dr. Janko Serbec, med drugimi tedanjimi sodelavci je pa bil tudi naš veliki vladika Anton Martin Slomšek. Tedanji največji slovenski govornik in pesnik dr.

Lovro Toman je prav vzpodbuden po tem delu napisal zanimivo pesem »Mar i bor«, ki je postala program mariborskih narodnjakov. Nemci so se tega pokreta prestrašili in priredili l. 1862. na tedanjem Felberjevem otoku dvodnevne svečanosti, na katerih so hoteli obnoviti in utrditi staro »slogo« Nemcev in Slovencev, ki je nudila njim vse, nam pa ničesar. Slovenci so odgovorili na to prireditev dne 3. avgusta s svojo veliko manifestacijo in prvim javnim koncertom v tedaj največji mariborski dvorani pri Maharju. Manifestacije so se udeležili narodnjaki iz vse Slovenije in tudi iz Varazdina. Prišli so dunajski visokošolci, kmetje na voze, Pohorci po Dravi na splavih, Slovencebistričani pod vodstvom dr. Vošnjaka itd. Ob 10. uri je bila v stolnici sv. maša s slovenskim petjem, popoldne pa omenjena prireditev, na kateri je pevski zbor Čitalnice zapel pod vodstvom Ivan Miklošiča najprej Jenkov »Napreji!« razne narodne pesmi in ob koncu himno »Hej Slovani!« Koncerta se je udeležilo okoli 700 poslušalcev in sledili so razni govori, med njimi tudi govor dr. Lovra Tomanja, ki je zavrnil slogo, ki bi stavila Nemce v položaj gosposdarjev, Slovence pa hlapcev.

Nemci, ki so se zbrali pred dvorano, so hoteli Slovence napasti, kar se sicer ni zgodilo, a Maribor se še več tednov ni pomiril in završalo je po vsem nemškem časopisju prostrane Avstrije. Pričela se je borba, ki se potem ni več poglajala, zaključila pa se je s slovensko zmago l. 1918. »Mariborski teden« je zato v prvi vrsti proslava 70letnice tega znamenitega dogodka, pevska proslava bo pa koncert Ispavčeve pevske župe letos 5. oktobra.

Po predavanju g. Glaserja je župan g. dr. Lipold zaključil slavnostno sejo s trikratnim vzklikom »Slava!« onim, ki so ustvarili temelje slovenski narodni zavesti v Mariboru.

Atentat bretanjskih avtonomistov

RAZSTRELILI SO SPOMENIK PRIKLJUČITVE BRETANJE K FRANCIJI.

PARIZ, 8. avgusta. Včeraj zgodaj jutraj so neznan storilci v bretanjskem obmorskem mestu Vannesu razstrelili spomenik zedinjenja vojvodine Bretanje s Francijo. Atentat je bil izvršen prav na dan svečane proslave 400letnice združitve. Spomenik, ki je postal žrtev neznanih zločincev, je bil postavljen leta 1911. na tamkajšnjem Glavnem trgu. Kljub temu se je v redu izvršila velika

spominska svečanost, kateri je prisostvoval tudi ministrski predsednik Herriot. Imel je velik mirovni govor.

Po sodbi nekaterih listov je atentat delo bretanjskih avtonomistov. Eksplozija je bila tako silna, da so popokale vse šine v območju 500 metrov od kraja atentata. Popoldne je policija aretirala dva možka, o katerih sumi, da sta v zvezi z atentatom.

Krvavi boji v Gran Chacu

BUENOS AIRES, 8. avgusta. Po poročilih, ki so prispela iz Encarnaciona, so se na bregovih Pilcomaya na spornem ozemlju Gran Chaca že pričeli boji med bolivijskimi in paragvajskimi četami. Borba se vodi iz trdnjav Esperance in Brugnosa. Bolivijski vojakci odhajajo na fronto z geslom: »V Assuncion!«. Vodstvo argentinskih železničarskih strokovnih organizacij je ohvestilo zunanje ministrstvo, da železniško osobje in transportni delavci ne bodo pomagali pri prevozu orožja in municije.

Nova rudarska stavka v Belgiji

BRUSELJ, 8. avgusta. Na izrednem zborovanju zastopnikov belgijskih socialističnih rudarskih strokovnih organizacij je bilo v nedeljo po burni de-

bati sklenjeno, da se v rudniških podjetjih proglasi generalna sttška. Stavka naj bi se danes razširila na vse belgijske premogovnike. Računa se, da bo stopilo v stavko okrog 170.000 rudarjev. Delavstvo stoji popolnoma pod komunističnim vplivom. Vlada je takoj odredila potrebno vojaško pripravljenost.

VPRAŠANJE ROMUNSKÉ VLADE.

BUKAREŠTA, 8. avgusta. V zvezi s sestavo nove vlade se poroča iz dobro pučenega vira, da bo Maniu najbrže pristal na to, da sestavi novo vlado, seveda le če bo prevzel Titulescu zunanje ministrstvo. Pričakuje se, da bo sedanja vlada Vajde Voevoda podala ostavko šele v drugi polovici tega tedna, ker bo dotlej verjetno končano delo verifikacije mandatov. Vajda Voevod je zapustil Bukarešto in odpotoval na dvodnevni dopust v notranjost države.

Pred odločitvijo v Nemčiji

POGAJANJA VLADE Z NARODNIMI SOCIALISTI. — RAZPUST DRŽAVNEGA ZBORA? — PAPAN BO BAJE DEMISIONIRAL.

BERLIN, 8. avgusta. Vsi listi se obširno bavijo s pogajanjmi med vlado in narodnimi socialisti, ki so strogo tajna in zaupna. Vsi pa tudi naglašajo, da ta pogajanja ta teden najbrže še ne bodo dokončana in se bodo nadaljevala še prihodnji teden. Državni kancelar von Papen se je danes vrnil v Berlin, seja vlade je pa sklicana za četrtek.

»Montag« poroča celo, da bo ta seja zelo važna in odločilna. Razpravljalo se bo baže o razpustu državnega zbora, če se do tedaj ne stvorijo delov-

na večina.

Na drugi strani pa se zelo resno zatrjuje, da bo von Papen podal ostavko in bo odšel za poslanipa v Pariz. Novo vlado bi v tem primeru sestavil general Schleicher, ki bi delal z narodnimi socialisti. Na vsak način pa pričakujejo nemški politiki v najkrajšem času odločitev o vprašanju, kdo bo bodoči gospodar položaja.

BERLIN, 8. avgusta. Varnostna policija v Schleswig-Holsteinu je aretirala več teroristov. Sedem oseb je bilo pri raznih napadih nevarno ranjenih.

Seja kluba poslancev in senatorjev

NOVO PREDSEDSTVO J.R.K.D. ČLANI GLAVNEGA ODBORA IN ZASTOPNIKI BANOVIN.

BEOGRAD, 8. avgusta. Včeraj popoldne se je nadaljevala seja kluba poslancev in senatorjev J.R.K.D. Na seji je govoril najprej finančni minister dr. Milorad Gjorgjević, ki je razložil finančni položaj države, nato pa so sledili govori številnih poslancev, med drugimi Lovra Petrovarja, inž. Ferda Šege, Vasilja Trbiča, dr. Kuntarića in drugih. Po določilu čl. 33. strankinih statutov je bilo nato izvoljeno strankino predsedstvo, v katerem so gg. Nikola Uzunović, dr. Ante Pavellić, dr. Vojislav Marinković, dr. Kosta Kumandić, Božidar Maksimović, dr. Milan

Srškić, dr. Albert Kramer, dr. Dragutin Kojić, dr. Svetislav Popović, Juraj Demetrović, Ivan Pucelj, Karlo Kovačević, dr. Hamdija Karamahmedović, Pavao Matica in dr. Gjuro Ostojić. Od banovinskih organizacij so bili delegirani v predsedstvo: gg. senator Tomo Kovačević za savsko, Marko Petrović za vardarsko, Boško Željčević za vrbasko, Milan Radonjić za zetsko, senator dr. Miroslav Ploj za dravsko, dr. Grga Angielinović za primorsko, senator Daka Popović za dunavsko, dr. Ninko Perić za drinsko in Boža Jelčić za moravsko banovino.

Vaje italijanske vojne mornarice

UDELEŽUJE SE JIH 100 LADIJ IN 30 PODMORNIC. RAZPOREDITEV SIL.

RIM, 8. avgusta. Veliki manevri italijanske vojne mornarice so se pričeli. Mussolini se je v Gaeti vkrcal s svojim štabom na jahto »Aurora« in odpotoval v maneversko območje v tarenskem zalivu. Najbrže bo prisostvoval manevrom tudi kralj.

Manevrov se udeležuje 100 bojnih ladij in 30 podmornic ter večje število letalskih eskadrilj. Fašistični tisk s ponosom povdarja, da je bila večina bojnih edinc, ki operirajo pri sedanjih manevrih v Sredozemskem in Jonskem morju, zgrajena v italijanskih ladjedelnicah v desetih letih fašističnega režima. Brodovje, ki se udeležuje letošnjih manevrov, je najmodernejši in tehnično tako dovršeno, kot še ni bilo nobeno vojno brodovje doslej. Edli-

nice B-mornarice skušajo doseči s pomočjo hidroplanov italijansko južno obalo pri Tarentu, prodirajoč s severno afriške italijanske obale, dočim je naloga A-mornarice, da izvede čim uspešnejšo obrambo in prepreči namero nasprotnika.

Pri teh manevrih se bodo skušali rešiti številni važni problemi mornariško-tehničnega značaja. Zlasti važna je preizkušnja potrebe letalskih matičnih ladij, ki jih ima Italija trenutno še zelo malo, in še te premajhne. Ob zaključku manevrov bo v tarenskem zalivu revija vsega brodovlja pred kraljem. Pomen letošnjih manevrov je vsakomur jasen, če se le pogleda, kje se manevri vrše in kakšne naloge morata rešiti obe brodovji.

Mussolinijeva petletka

LONDON, 8. avgusta. »Evening Standard« prinaša pod naslovom »Načrt Mussolinijeve petletke« članek, v katerem pravi med drugim: »Desetletnica diktature, ki ji ni primere v novejši zgodovini, bo v kratkem proslavljena na posebno svečan način. V Rimu bo ob tej priliki zbrana vsa oborožena sila Italije obenem s fašistično milico. Velika revija čet, ki bo tedaj, bo največja vojaška demonstracija Italije po vojni. Ob tej priliki bo Mussolini objavil podrobnosti svojega petletnega načrta za obnovev cesarskega Rima. V dneh svečanosti bo v Rimu odkrit Mussoliniju velik spomenik, izdelan iz kararskega marmorja.

Nove volitve v Avstriji

DUNAJ, 8. avgusta. Avstrijski državni zbor je pravkar sklenil svoj razpust s pristavkom, da se bo določil dan novih volitev na eni prvih sej jesenskega zasedanja. Po govoricah, ki so se razširjale v parlamentu koncem preteklega tedna, prihaja v poštev za volitve 6. november.

NAZADOVANJE PREBIVALSTVA V SUBOTICI.

SUBOTICA, 5. avgusta. Polletni izkaz subotičkega matičnega urada izkazuje znaten padec števila subotičkega prebivalstva. Od januarja do konca junija se je rodilo 1326 oseb, umrlo pa jih je 2252. Število smrtnih primerov je torej za 926 višje od števila rojstev.

Trgovski shod preložen

Ker je bil minister g. Mohorič včeraj nujno zadržan v Beogradu, je Zveza trgovskih gremijev svoje zborovanje v Mariboru preložila na prihodnjo nedeljo.

Planinska slavnost na Klopnem vrhu

Ob lepem vremenu je bila včeraj na Klopnem vrhu pristrčna planinska slavnost, na katero so prihiteli planinci od blizu in daleč. Na slovesen način so proslavili 10letnico priljubljene planinske postojanke, ki je pravo zatočišče smučarjev v zimskem času. Slavnosti so se udeležili tudi sekcijski načelnik g. dr. Šaplja, zastopniki raznih društev in klubov, med njimi industrijec Viktor Glaser za ruško podružnico SPD, g. Poljanec za »Skalo«, urednik g. Udo Kasper za Slovensko lovsko društvo in drugi. Slavnost se je pričela s planinsko mašo, ki jo je bral na prostem planinski župnik profesor g. dr. Jehart. Po maši je zbrane planince pristrčno pozdravil predsednik SPD g. dr. Senjor. Po oficelnem delu se je na razvilo pri koči pravo planinsko veselje in rajanje. Tako so naši vneti planinci na zares časten način proslavili pomembno desetletnico koče na Klopnem vrhu.

Izročitev odlikovanj.

Preteklo soboto je okrajni glavar dr. Ipavic v okrašenih sejni dvorani okrajnega glavarstva izročil zlato kolajno načelniku gasilske župe mariborske g. Srečku Krajncu iz Pesnice, srebrne kolajne pa gg. Mihaelu Aleksu iz Bresternice, Juriju Hasu, Henriku Lepeniku in Martinu Scharcu iz Kamnice ter Karlu Hirschu in Martinu Hernahu, županu iz Selnice.

Poroka.

Danes dopoldne sta se poročila v frančiškanski cerkvi g. Franjo Miklavc, učitelj in gđ. Lidija Grošljeva, učiteljica, oba nameščena v Makolah. Priči sta bila šolski nadzornik g. Černež in šolski upravitelj g. Mirko Lešnik iz Marenberga. Bilo srečno!

Odhod tretje skupine na letovanje v Počitniško kolonijo pri Sv. Martinu na Pohorju

bo v četrtek 11. t. m. z vlakom ob 14. uri 20 minut do Slovenske Bistrice. Otroci se zbirajo ob 14. uri pred glavnim kolodvorom v Mariboru.

Prosimo še za prijavo stanovanj.

Ker je radi preložitve trgovskega zborovanja pričakovati od 12. do 15. t. m. še večjo zahtevo po prenočiščih, prosimo ponovno, da nam vsakdo, ki le količkar more, stavi zasebna stanovanja na razpolago. Pisarna »Mariborskega tedna«, Gosposka ulica 36.

Vstopnine k prireditvam »Mariborskega tedna« v prihodnjih dneh.

8. avgusta koncert v parku Din 2, 9. avgusta veslaška tekma Din 4, za dijače, vojaše in otroke stojišča Din 2, 10. avgusta koncert v parku Din 2, 11. avgusta monstre-koncert Din 5 in Din 3 za otroke in vojaše. 13. avgusta in 15. avgusta »Prodana nevesta. Sedeži 40, 30, 25, 20, 15. Stojišča Din 10 in 6. Prodaja vnaprej v pisarni »Mariborskega tedna«, Brišnik in Höfer.

V sredo, 10. tm. ob 20. uri

telovadna akademija Sokola I.

na telovadišču ob Magdalenski ulici — Nastop vseh društvenih oddelkov in oddelkov Sokola matice

Iz pisarne »Mariborskega tedna«.

Lastniki legitimacij z dežele obiščejo z legitimacijo lahko brez doplačila vse koncerte v parku in gozdarsko, gospodinjstvo, konjsko in zgodovinsko razstavo. Vstopnina k vsem nadaljnjim koncertom v parku bo stala le 2 Din. Danes popoldne in v petek popoldne je koncert tudi v kopališču na Mariborskem otoku.

Vreme.

Davi ob 7. uri je kazal barometer v Mariboru pri 21 stopinjah 741.1, reduciran na ničlo pa 738.6; temperatura je znašala ob 10. uri dopoldne 24.7 stopinj.

Obiščite umetniške predstave v »Veliki kavarni«.

Otvoritev „Mariborskega tedna“

KONCERT V PARKU Z BENGALIČNO RAZSVETLJAVO. SPREVED SPORTNIKOV PO MESTU. SLAVNOSTNA SEJA IN PRIREDITEV SOKOLA I.

Ob 20. uri so v soboto zvečer sirene mariborskih tovarov in topiči s Piramide oznanili vsemu mestu in okolici, da se je pričel prvi »Mariborski teden«. Po mestnih ulicah so se sprehajale ogromne množice občinstva, ki so se pozneje napotile deloma v mestni park k godbi, deloma pa v neštete mestne in okoliške restavracije, gostilne in kavarne. Vse je bilo prvovrstno in vzorno.

Skoraj točno ob napovedani 21.30 se je pričel v paviljonu v parku koncert, ki je v polni meri zaslužil vse priznanje nešteti poslušalcev. Vsa pota obsežnega parka so bila polna občinstva, ki je pričakovalo napovedano bengalično razsvetljavo. Čakati je moralo do 21. ure, ko so na vseh straneh ob godbenem paviljonu zagoreli veličastni umetni ognji in se pretvorili v mogočno in očarujočo sliko.

Po noči burnega in zabavnega življenja so pa v lepem poletnem jutru dvignili včeraj Mariborčane in številne tujce, ki so od vseh strani prihiteli k otvoritvi največje dosedanje mariborske prireditve, iz mehkih postelj veseli zvoki budnic, ki so jih napravile v mestu in predmestjih tukajšnje godbe. Kaj kmalu so oživele skrbno počiščene in poškopljene ceste in ulice. Iz jutranjih vlakov se je razlil po mestu velik ljudski val in še bolj poživel itak živahno, pestro sliko obdravske prestolnice, zavite v tisoče državnih trobojnic. Okusno aranžirane izložbe trgovin so privlačile pred razstavljene predmete radovedne oči številnih gostov, pa tudi razne zasebne hiše in drugi objekti so dobili posebne okraske. Veliki državni most sta na obeh koncih dičila napisa »Mariborskega tedna« med trobojnicami, in celo na sadnem trgu so si oskrbele prodajne stojnice skromne priložnostne napise in okraske, ki so povečevali svečanost dneva.

V Tomšičevem drevoredu je bilo že davno pred 9. uro vrvenje in šumenje kakor v čebelnjaku. Reditelji so mrzlično urejali dolgi slavnostni spored, ki je krenil mimo glavnega kolodvora skozi mesto na Glavni trg, kjer so čakali že tisoči in tisoči ljudstva okrog velikega izpraznjenega kvadrata pred mestnim načelstvom. Slavnostna povorka, ki jo je vodila kot predhodna izvidnica impozantna skupina 46 okrašenih motociklov »Motokluba« in »Peruna«, je v vzornih vrstah in skupinah napolnila ta prazni prostor. Za motociklisti je neutrudno svirala godba »Drave« in vodila skoro pol ure trajajoči spreved, v katerem so korakali člani vseh mogočih panog našega mladega in starejšega sporta. Za sabljači so se razvrstili nogometaši sportnih klubov »Maribora«, »Rapida«, »Železničarja« in »Svobode« v dresih svojih barv, mešani igralci vseh tukajšnjih teniških klubov, za njimi junaška četa dravskih veslancev in veslalk z vesli na ramah, nato godba železniških delavcev in nastavljenecv, lahkoatleti »Maribora«, »Železničarja«, »Svobode«, »Maratona« in »Rapida«, v lahkem trahu iskri konjiči članov kasaškega društva, vpreženi v lahke, bogato okrašene vozove, godba »Omladine« in končno dolga vrsta kolesarjev znanih klubov »Delavcev«, »Peruna«, »Edelweissa« in »Poštele«, med katerimi sta vzbujala splošno pozornost dva kolesarja na visokih starinskih kolesih in pa neki mladi sportnik, ki se je z akrobatsko spretnostjo premikal na

enem samem kolesu in užival nedeljeno priznanje in začudenje gostega špalijskega občinstva na obeh robovih ceste.

Ko je bila razvrstitev ogromne množice na prostranem Glavnem trgu gotova, je ob 10. stopil burno pozdravljen na balkon mestnega načelstva mestni župan g. dr. L i p o l d, ki je spregovoril na navzoče navdušen, iskren pozdravni govor, v katerem je v glavnem povdral naslednje:

Otvorjam »Mariborski teden«, ki ga prirejajo mariborske nacionalne, kulturne in gospodarske organizacije. Namen tega tedna je, da podčrtamo nacionalni značaj našega obmejnega Maribora in povdarimo gospodarsko važnost mesta in njegovega širokega zaledja, ki mu je Maribor gospodarsko središče. Manifestirati hočemo naše kulturno udejstvovanje in napravili smo velik poskus, ki mora ob polnem razumevanju javnosti vsekakor uspeti. Da bo uspeh popoln, je potrebno složno sodelovanje nas vseh. Današnje mogočno zborovanje naj bo dokaz naše energije, volje in hotenja po napredku. V težkih časih si moramo pač sami z lastno močjo pomagati naprej. »Mariborski teden« mora postati naša stalna institucija, toda ne le naša, temveč vse, tudi najširše okolice. Ko otvarjam prvi »Mariborski teden«, pozdravljam najprej kralja Aleksandra in njegov vzvišeni kraljevski dom ter mu kličem »Živio«!

Ves trg je zabučal navdušeni trikratni »Živio«, godba »Drave« pa je odigrala državno himno.

Župan g. dr. L i p o l d je nato naprosil zborovalce, da ga pooblaste, da se stavi in odpošlje kralju vdanostno brzojavko, brzojavne pozdrave pa tudi ministrskemu predsedniku g. dr. Srškiću, ministrom gg. dr. Krámerju, Puclju in Mohoriću, banu g. dr. Marušiću in njegovemu pomočniku g. dr. Pirkmajerju. Nadalje je župan pozdravil vse navzoče, zlasti še goste, katerim je zaželel, da bi vzljubili Maribor in odnesli iz njega kar najlepše vtise in spomine. Končno je pozdravil še vse mariborske sportnike, ki so sodelovali pri povorki in prireditvi ter končal svoj govor z željo, da bi »Mariborski teden« doživel sijajen uspeh in zaklical krepki »Zdravo«!

Po županovem govoru, ki so ga navzoči sprejeli z glasnimi izrazi navdušenja in soglasja, je vsa veličastna povorka s strumnimi koraki defilirala pred županom g. dr. L i p o l d o m in podžupanom g. G o l o u h o m ter pred poveljnikom mesta g. generalom H a d ž i č e m, poveljnikom tukajšnjega 45. pehotnega polka ter poveljnikom topniškega polka. Po končanem mimohodu so se množice naših discipliniranih sportnikov razšle na razne strani, na Glavnem trgu pa je bil nato promenadni koncert.

Ob 11. uri je bila na mestnem magistratu slavnostna seja častnega in prireditvenega odbora »Mariborskega tedna«, o kateri poročamo na drugem mestu, popoldne pa je izpolnila slavnostna otvoritev letnega telovadišča Sokola I. v Magdalenskem okraju. Onim, ki se te impozantne sokolske prireditve in veselice niso udeležili, je pa bil namenjen večerni koncert v mestnem parku, ki je zopet privedel pod košate kolanje tisoče domačinov in tujcev. Tako je bil na zares najslavesnejši način otvoren letošnji prvi »Mariborski teden«.

S koncerta v parku.

Pred glavnim vhodom v mestni park, že mnogo pred blagajno, je v soboto zvečer o priliki koncerta ustavil policijski funkcionar nekega arhitekta in nekega akademika in ju zavrnil, češ: »Kaj se rinete naprej, saj se vam že na obrazu pozna, da ne boste plačali vstopnine!« Ker so take sodbe nedovoljene in prireditvam škodljive, upamo, da se ne bodo ponavljale.

Popravljam vse možko perilo po jako nizki ceni. I. Babič, Maribor.

Konkurz Kmetijske eksportne zadruge.

O imovini mariborske Kmetijske eksportne zadruge je razglašen konkurz. Za upravnik konkurzne mase je imenovalo tukajšnje okrožno sodišče odvetnika g. dr. Maksa Snuderla, za konkurznega sodnika pa g. dr. Frana Kovčo. Prvi zbor upnikov pri tukajšnjem okrožnem sodišču bo 23. avgusta ob 10. uri dopoldne, terjativ se pa morajo prijaviti do 30. septembra. Po razpisu konkurza je sodišče v težavnem položaju, ker se je došlej prijavilo že nad 20.000 upnikov, ki terjajo zadruzo za 24 milijonov Din.

Samomor vlakovodje Kolarja.

V soboto dopoldne si je z vrvjo končal življenje 42letni vlakovodja Josip Kolar, stanujoč v Radvanju. Prišel je iz službe in se podal k počitku. Njegova žena je, nič hudega sluteč, opravljala vsakdanja dela, in šele ko je prišel neki njegov tovariš ponj, da bi šel v službo, so ga pričeli iskati. Ko so odprli spalnico, se jim je nudil grozen prizor. Našli so ga visečega na oknu in vse prizadevanje, da bi ga obudili k zavesti, je bilo zaman. Tragično preminulega vlakovodjo so pokopali danes na radvanjskem pokopališču. Pokojnik zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Kaj ga je gnalo k temu obupnemu koraku, še ni znano. Naj v miru počiva, žalujoči družini naše sožalje!

Sanatorij za tuberkulozne železničarje.

Včeraj je posebna komisija prometnega ministrstva, sestoeča iz načelnika Lazze Djordjeviča, sanitetnega nadzornika dr. Dobrodolca, članov humanitarnega fonda Jokšiča in Jankoviča ter docenta in primarija dr. Matka pregledala neko veleposestvo v celjskem okraju, v koliko bi bilo pripravno kot sanatorij za tuberkulozne. Pričakovati je, da bo to vprašanje v kljub težkim časom vendarle ugodno rešeno.

Dobrodelna tombola.

Na včerašnji tomboli je imela največ sreče železničarjeva žena Katarina Jordanova, ki je zadela prvo tombolo, opremo za spalnico. Drugo tombolo, znesek 2000 Din, je dobila Alojzija Domanjkova, žensko kolo Marija Pavzerjeva, otomano viničar Josip Slokan, žensko obleko Miha Adam, možko obleko Ivan Danko, balo platna Ivan Blažič, dva voza drv Ivanka Lundrova, vrečio moke pa Jože Škufca.

Nov premogovnik.

V Medvecih pri Majšpergu so pred tedni odprli nov premogovnik, ki pa je po kvaliteti in kvantiteti zelo dober. Obeta se s tem vrstam brezposelnih, ki so zadnje čase tudi na deželi zelo močne, zopet nov težko pričakovani zaslužek. Začasno zaposluje še-le nekaj delavcev, upamo pa, da jih zaposli tekom časa še več.

Strela zažiga.

Med hudo nevihto, ki je razsajala pretekli četrtek po Dravskem polju ter povzročila veliko škodo na sadnem drevju, je močno pustošila tudi strela. Poleg požara, ki ga je zanelila v gospodarskem poslopiju posestnika Turina pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je udarila tudi v gospodarsko poslopje posestnika Kidriča v Sp. Jablanah ter mu ubila kravo. Udarila je nadalje tudi v stanovanjsko hišo posestnika Štefana Vuka v Dragonjivasi, kjer pa poleg povzročene strahu pri jedi zbrani družini ni storila nobenega zla. Švignila je namreč v hišo, v kotu zažgala razpelo ter nato v klet in od tod v zemljo. Tem večjo škodo pa je povzročila zato v prvih dveh primerih, ker je poleg gospodarskega poslopja in orodja zgorelo tudi trgovcu Beroniču za več tisoč dinarjev v zalogi shranjenega blaga, ki je le deloma krito z zavarovalnino.

Moško perilo po meri pri I. Babič, Maribor.

Napad.

Snoči sta dva maskirana mladeniča napadla nekega Norberta S., ki je sedel s svojo izvoljenko v Magdalenskem parku in ga precej poškodovala na glavi. Napadalca sta izginila brez sledu.

Marička s papirčki.

V Slovenski ulici je ustavil danes dopoldne redar neko Maričko in jo pozval na stražnico. Tam so našli pri Marički večjo količino cigaretnega papirja, ki ga je bila utihotapila iz Avstrije. Papirčke so ji vzeli, njo pa izročili finančni oblastim.

Ukradeno kolo.

Včeraj popoldne je odpeljal nekdo delavcu Francu Puklu z vrta neke gostilne na Pobrežju skoro novo kolo, vredno 1700 Din.

Hotel »Orel«.

ima sledeče koncerte: od 20.—24. ure v torek, četrtek, petek, soboto, nedeljo in ponedeljek. V nedeljo tudi popoldanski koncert od 16. do 18. ure. Za obilen obisk se priporočata F. M. Zemljčič.

Sportne srajce v vseh barvah in izdelavah, po želji v vsaki obliki od Din 48.—naprej. I. Babič, Maribor.

Veličastni praznik Sokola I.

IMPOZANTNA SOKOLSKA POVORKA. — SVEČANA OTVORITEV NOVEGA LETNEGA TELOVADIŠČA. — DOBRO USPELI JAVNI NASTOP.

Najmogočnejši utis prvega dne »Mariborskega tedna« je zapustilo vsekakor slavje sokolskega društva Maribor I., ki je kar najsvečanejšo otvorilo svoje letno telovadišče ob Magdalenski ulici. Že pred napovedano uro so se jela zbirati na prostranem dvorišču Narodnega doma sokolska društva in čete, ki so prišle skoro iz vsega območja mariborske sokolske župe. Prišli so Sokoli od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah, iz Ptuja, s Pragerskega, iz Ruš, Ljutomer in Ormoža ter iz vseh bližnjih krajev.

Povorka.

Ob 15. uri se je formirala v Kopališki ulici sokolska povorka, ki je krenila po Tattenbachovi in Sodni ulici, Aleksandrovi cesti, Slovenski in Gosposki ulici preko državnega mosta po Frankopanovi in Magdalenski ulici na letno telovadišče. Povorka je otvoril močan oddelek Sokolov konjenikov s praporom, ki ga je ponosno nosil sokolski zastavonoša br. Zmago Hren. Za konjeniki je korakala železničarska godba »Drava«, ki je neumorno igrala sokolske koračnice. Sledile so čete članov, članic, naraščaja, dece in čete z dežele s sokolsko godbo iz Radvanja pod vodstvom br. Flašjarja. Povorko so zaključili gojenci inženerske podčastniške šole z vojaško godbo na čelu. Po ulicah, kjer se je pomikala močna sokolska armada, je delalo občinstvo gost špalir in Sokole burno pozdravljalo.

Pred telovadiščem se je sprevod razšel, občinstvo pa je zasedlo vse prostore na telovadišču, ki je bilo vse v zastavah in zelenju.

Svečana otvoritev.

Starosta brat Kenda je najprej pozdravil s sokolskim »Zdravo« zbrano Sokolstvo, nato pa vzkliknil kralju in kraljevskemu domu in »Drava« je zaigrala državno himno. Posebej je brat starosta pozdravil še zastopnike civilnih in vojaške oblasti, med njimi mestnega župana br. dr. Lipolda, navzoče občinske odbornike mariborske mestne občine, mestnega poveljnika g. generala Hadžiča, zastopnika bana, okrajnega glavarja g. Milana Makarja, poveljnika ma-

riborskega topniškega polka polkovnika g. Popadoviča, komandanta inženerske podčastniške šole polkovnika br. Božo Putnikoviča in vse, ki so pripomogli do ureditve zasnovega načrta. Med drugimi, ki so počeli prireditve in otvoritev, so bili tudi narodni poslanec br. dr. Pivko, minister v pokoju g. dr. Kukovec, župni načelnik in načelnica seštra in brat Mačus, župni tajnik Dojčič, predstojnik mestne policije g. Geržinič, gimnazijski ravnatelj g. dr. Tominšek, šef poštne uprave g. Irgolič, podnačelnik delavnic državnih železnic g. inž. Vidic, predsednik Posojilnice br. dr. Kac, šef davčne uprave g. Prelog in drugi. V globoko zamišljenem govoru je orisal sokolsko delo in sad sokolske vzgoje ter izrekel laskavo zahvalo domačemu članstvu za njegov trud in požrtvovalnost pri ureditvi telovadišča. Nato je brat starosta izročil novo telovadišče društvenemu načelniku br. Cilenšku, ki je z jekleno voljo v tako kratkem času povzdignil na višek društveno delovanje.

Spregovorili soše mestni župan br. dr. Lipold, ki se je zahvalil za bratski sokolski pozdrav z željo, da bi Sokol I. korakal neustrašno naprej po poti vzvišenih sokolskih idej, okrajni glavar Milan Makar kot zastopnik bana, v imenu župnega starešinstva br. dr. Fornazarič, v imenu naše narodne vojske pa burno aklamiran br. Božo Putnikovič.

Javni nastop.

Po teku preko ovir je nastopila najprej osemnajstotica članic in naraščajnic s simboličnimi vajami. Nastopajoče so izvajale težke vaje brezhibno in vzorno ter si osvojile vse gledalce in bile deležne burnega aplavza. Pri meddruštvenih štafeti za prehodno darilo si je priborila prvo mesto zagrebška župna postava v času 3.47.4. Prehodno darilo je starosta br. Kenda izročil s primernim nagovorom zmagovalcu, državnemu pravaku br. Tučanu. Drugo mesto si je priborila društvena postava Sokola Maribor matic s časom 3.52. tretje društvena štafeta Sokola I., četrto pa društvena postava iz Hoč s časom 3.59.2. Tekmovalo je deset postav, in sicer zagrebška,

celjska, Maribora-matice članska in naraščajniška, Maribora I. dve članski in naraščajniška, pobleška, hoška in radvanjska. Bila je švedska štafeta s štirim progami po 800, 400, 200 in 100 metrov. Nato so sledile ljubke zabavne igre naraščaja in dece ter gimnastične vaje članov, s katerimi so se prav častno odrezali. Spored nastopa so zaključili gojenci inženerske podčastniške šole s simboličnimi borbenimi prostimi vajami, ki so napravile mogočen utis, zlasti še, ker so med efektivnim izvajanjem peli ob spremljanju vojaške godbe »Hej Slovane« in jih končali po rajalnem razstopu z inicijalko A. (Aleksander.)

Vsi nastopajoči oddelki so prav častno rešili svojo nalogo in gre vrli načelnici in načelniku vse priznanje.

Po nastopu se je razvila na krasno

razsvetljenem letnem telovadišču lepa sokolska veselica.

Sokolu Maribor I. vsa čast in trikratni sokolski »Zdravo!«.

Ribnica na Pohorju.

Naše Sokolsko društvo Ribnica-Josipdol priredi v nedeljo 14. t. m. ob 3. uri popoldne v Josipdolu na letnem telovadišču svoj drugi letni nastop. Prevozna sredstva bodo po možnosti na razpolago. Prepričani smo, da se bo udeležilo te naše prireditve obilo gostov in naše mlado društvo tako gmotno podprlo. Letos je to v Josipdolu, — kjer je bil nekoč center tukajšnjega nemštva s sulfirajnsko šolo na čelu — že drugi nastop našega mladega društva, ki naj dokaže, da je pri nas za vedno odklenkalo predrznim zatiralcem.

Pohorske Atene in Mariborski teden

»SLOVENJEBISTRIŠKI TEDEN.«

Odločil sem se razodeti naši širši javnosti skrivnost, ki bo presenetila. Zvedeli smo za »Mariborski teden«, vedeli smo za priprave, čitali program in se čudili. Čudili smo se, kako da že mi v Pohorskih Atenah (Slov. Bistrici, op. ur.) nismo priredili kaj takega. In sedaj pride skrivnost, ki bo presenetila. Odločili smo, da priredimo nekaj podobnega. Zaostajali gotovo ne bomo, čeprav nimamo odpora za pohorsko vzpenjačo, mrtvaški lobanj, zaplestnice z napisi arheologu kakor je to poročal g. Errah v listu »Večerniku«, ali imamo druge znamenitosti, ki gotovo ne zaostajajo. »Prodane neveste« na prostem ne bomo ponavljali, pač pa bomo igrali »Zgubljeno nedolžnost« od domačih avtorjev (!! množina). Prijavil se je tudi srnjak, ki bi bil rad razstavljen, ker čuti da je velika osebnost. To pa radi slavnostnega pokanja naših lovcev, kadar se kje pojavi. Pravijo celo, da je ta imenitni srnjak neranjiv (primerjaj Musolinija) in da se brez skrbi sprehaja med lovci. Razstavili bomo tudi jubilejne odbornike, to je one, ki so najmanj v desetih društvi odborniki, obenem pa mislimo izdati tudi poučno brošuro »Kako ustanavljamo društva v občo korist in narodno prosvetljenje«, pri kateri sodelujejo domači avtorji, kakor tudi vsi oni iz Maribora, ki jim je tam zmanjkalo materiala za koristno delovanje in hodi-

jo k nam »ustanavljat in organizirat v korist domovine in naroda.«

V dnevih tega slovenjebistriškega tedna bodo od zore do mraka tulile sirene naših industrij, katerih je manj ko v Mariboru, pač pa bodo zato trobili ves teden in več dan in ne samo za začetek. Isto tako bodo na naših kegljiščih nastopili vsak dan popoldan kegljiški matorji itd. itd.

Ne bom dalje razkladal programa, ker je definitivna odločitev v rokah enega ali dveh zelo agilnih odborov, ki nas bodo s svojimi domisleki in odločitvami gotovo presenetili. Upa pa bi se jim svetovati, naj se udeležijo v prvi vrsti »Mariborskega tedna« ter naj dobro pazijo na podrobnosti, kakor: tuljenje siren i. dr., ker so take malenkosti merodajne in odločajo o moralni vrednosti podobnih prireditev. Polni izkušenj bomo tudi mi vzdignili glave uspešno in »zdravo« konkurirali z Mariborom. Gotovo je vse to upoštevanja vredno in bodo spoznali vsi, da je udeležba pri »Mariborskem tednu« zelo koristna za vsakogar, ki hoče količjak pridobiti.

Ker je sedaj čas kislih kumar, imamo časa dovolj misliti na take in podobne stvari. Potrpežljiva publika v Mariboru in pri nas nam bo že oprostila, saj je mišljeno le najbolje in v blagor naroda. Pa lepe pozdrave, g. urednik. Lady.

Marija Ranó:

Lepa neznanka

Kadar je mladi kapelnik zdraviliške ke godbe v letovišču X. stopil na oder pred pričetkom opoldanskega koncerta, je vselej veljal njegov prvi pogled in poklon poslušalcem, ki so zasedli godbenemu paviljonu najbližje klopi. Vedel je, da ima pred seboj kopico ljubiteljev glasbe in vnetih častilcev svoje dirigentske umetnosti. So to večinoma starejši ljudje, zelo konzervativni nazorov. Modri ne delajo bogve kakšnih koncesij, pač pa kolikor je potrebno, da ne bi bila njih starokopitnost preveč očitna. Že leta in leta posejajo ista letovišča. Pod zelenim drevjem zdraviliškega parka si pripovedujejo zanimivosti pretekle zime in z otožnim smehljajem obnavljajo davne, ljube spomine...

Predvsem treba omeniti staro baronico v stalnem spremstvu njene tudi že odevle nečakinje, ki vselej zardi, kadar se ji kapelnik prikloni v pozdrav, potem gospo računskega svetnika iz N., ki med koncertom vedno plete nogavice za otroke svoje vnukinje, debelo gospo medicinskega svetnika, profesorja Z. s strežnico in pa komornega pevca Y., bivšega člana carske opere v M., ki se nikdar ne pojavi brez površnika, belih gamaš in cilindra in sam zase »dirigira« vse operne arije, izraža želje glede tempa orkestra ter včasih pove kakšno pikantno zgodbo izza teaterskih kulis. Ne smemo pozabiti na mater mladega kapelnika v črni svileni obleki, z zlato verižico okoli drobnega vratu in staromodnim klobukom, izpod katerega štrle na vratu sivi, skoro beli lasje. Z vidnim zadovoljstvom sprejema dan na dan laskave komplimente na račun sina. Še nekateri drugi gospodje in dame so stalni in navdušeni poslušalci koncerta.

Kapelnik se tega dobro zaveda in nje-

gov program, ki obsega krasne Mozartove ouverture, potpourije iz najbolj priljubljenih modernih in starih oper, briljantne violinske sol-partije — je prav za prav izbran le za to malo skupino blizu paviljona. Otroci, ki se igrajo tod naokoli in včasih celo plezajo po ograji paviljona, da morejo поближе opazovati prijeme godbenikov na različnih instrumentih, kot publika vendar ne pridejo v poštev. Še manj seveda smehljajoča in brbljajoča množica v drevoredih parka, ki ji je muzika samo prijeten stimulant k flirtu. Vse te očarljive dame v izbranih toaletah, prepojenih od parumov »Coty« in »Houbigant«, vsi ti gospodje v elegantnih, hipermmodernih dresih prisluhneje kvečjemu zvokom tanga, bluesa ali black-botoma...

Kapelnik vzdihne, saj dirigira za tako malo ljudi v prostornem zdraviliškem parku. Brez veselja dvigne taktirko. Koncert se prične...

Že nekaj dni imajo stari gostje na klopih ob godbenem paviljonu novo sosedo, in sicer mlado, lepo, elegantno damo, ki jo pride h koncu koncerta vselej iskat starejša gospa. Ta mlada dama je nenavadno tiha, nemo pozdravlja in kakor fascinirana posluša muziko. Stalnim gostom nikakor ni zoprna, vendar so ozirom nanjo precej rezervirani. Zgrinja jo se skupaj in bržčas opazujejo tujo. Na tišem poizvedujejo, kdo in kaj bi ta tujka morala biti, pa doslej brezuspešno.

Muzika ima viden vpliv nanjo in se zdi, da kapelnik nič manj. On to čuti. Ob poklonu se srečajo njuni pogledi. Njegove oči zažare... kakor bi bil elektriziran. Ves čas koncerta se instinktivno zaveda, da počiva na njem pogled njenih čudovitih oči. Dirigira kakor še nikoli. Z vero, z ognjem... Celo publika je opazila spremembo in z živahnim aplavzom nagradi vsako točko.

Kdo bi vendar mogla biti ta lepa dama? ... Že nekaj dni muči kapelnika to vprašanje. Pa bo vsaj še jutri prišla k koncertu? ... Kako lepo oblikovane ročice ima, blesteče oči, svetle lase... Pravljico bitje... Kdo bi mogla biti... Njegova fantazija nima mej in ga dviguje nad morečo vsakdanjost.

Že tri tedne hodi lepa neznanka poslušat opoldanske koncerte. Še nikoli ni imel kapelnik bolj pazljive poslušalke. Njen mirni pogled počiva na dirigentu. Njegovo srce je v ognju. Najslajši lirizmi Verdija in Puccinija veljajo njej, kakor tudi ljubavni duet Fausta in Margarete.

Staremu gospodu v bližini lepe tujke ničesar ne uide. Maliciozno ugibanje je v polnem teku. Nič gotovega, nič podrobnega se ne ve. Dozdevno je ruska aristokratinja... Na vsak način je treba svariti mladega moža. Kako, saj je niti ne pozna osebnost? Zares bi bilo škoda, če bi se zapletel v mrežo kake pustolovke. Morda je res pustolovka... »Moj Bog, saj veste, v kopališčih se zgrija najrazličnejši element...« da, treba je biti zelo previden... sicer pa je videti mlada dama močno prenapeta... pogledajte, kako eksaltirano posluša muziko... in domišljava mora biti, saj z nikomur ne govori... res, škoda bi bilo visoko nadarjenega mladega moža...

Materi kapelnika je bilo kar tesno pri srcu. Bog daj, da bi njen sin ne navezal stikov s tujko. Saj mu je vendar že izbrala tako dobro partijo.

Kapelnik pa je storil trden sklep, da se seznani z očarljivo tujko, ki je vzbudila v njem mogočno čuvstvo in pripomogla njegovi umetnosti do zrelosti. Hotel bi ji povedati, da mu je ljubezen odprla pot k uspehu. Amerikanski manažer,

ki se je nekaj časa mudil v letovišču, mu je nudi krasne ponudbe. Neznani zdraviliški kapelnik bo postal slaven...

Mora ž njo govoriti... Slučaj mu pomaga. Stranski drevored parka v pozni popoldanski uri. Po drevesih obešajo pisane lampione za večerno veselico v parku. Nasproti prihaja tujka s polnim naračjem rož. Večerna zarja se je ujela v njenih zlatih laseh...

Kapelnik se približa... jo ogovori... nežno, ponižno... ona molči... kakor bi iskala pomoči... »Mar je tako plašna?« misli mladi dirigent. Da je ni prestrašil? Morda ne razume njegovega jezika? Z vidnim naporom zbira francoske besede in spregovori znova, najprej jecljavo, potem bolj zgovorno... skoro vsiljiv je... Vedno isti otožni usmev na lepem obrazu tujke, ki uporno molči...

Medtem se približa njena spremljevalka in jo prime pod pazduho. Opazi kapelnika. Govori z njim. Zahvaljuje se mu za umetniški užitek, ki ga nudi gostom. »Lepa kariera vas čaka,« pravi ljubeznivo, »imate duha, ogenj in temperament. Neskončno rada imam muziko in mislim da tudi dovolj razumevanja. Ko je še živ, velj moj mož (imenuje ime slavnega ruskega slikarja) so v našem salonu večkrat nastopili slavni umetniki... Ah, kje so tisti časi... Mnogo sreče vam želim, dragi gospod... Lepo bodočnost imate pred sabo... Vsi koncerti so zame vedno užitek, če imam le priliko jih poslušati. Škoda, da jih ne more slišati moja hčerka...«

»Gospodična vendar vsakokrat prisostvuje opoldanskemu koncertu...« je začuden odvrnil kapelnik.

»To že,« odgovori mati s trpkim usmevom. »Moja mala si vedno izbere klop v bližini godbenega paviljona, kjer se dozdevno zbira distingvirana publika. Vendar ne more muzike zaznavati... moj otrok je — na žalost — gluhonem.«

Sport

SK Železničar : SK Rapid
2:1 (0:1)

Na igrišču SK Rapida je bila včeraj druga kvalifikacijska tekma za vstop v slovensko ligo.

Moštvi sta nastopili v postavah:
Železničar: Pišof, Wagner, Konrad, Ronjak, Frangeš, Glavič, Bačnik, Paulin, Klippstätter, Golinar, Pezdicek.

Rapid: Herman, Barlovič, Flak, Gomol, Seifert, Golinar, Prinčič, Baumel, Heller, Hardinka, Pišof.

Igra je bila v začetnih fazah precej raztrgana in medla. Sicer je bila povsem odprta in je sčasoma pridobivala na živahnosti, koncem prvega polčasa se je pa razvila v pravo prvenstveno borbo. V tistem razdobju smo opazili kdaj pa kdaj nekaj kombinacij, smiselnih prenosov in živahnih napadalnih in obrambnih akcij. Pred vrati — na eni in na drugi strani — je bilo nekaj zrelih situacij, ki sta jih oba napada dosledno izpustila ali pokvarila. Drugi polčas je potekel ob rahli premoči Rapidovcev, ki pa iz svoje močnejše igre v borbi z žilavo obrambo niso utegnili izbiti posebnih koristi. Železničarji so od časa do časa prenesli igro po krilih na drugo polovico in ustvarili nekaj prav košljivih situacij, boriti so se pa morali zlasti v prvem polčasu še z izrazito smolo.

V glavnem sta pokazali obe moštvi precej revno in pahljavo igro. Z izjemo prej omenjenega dela, v katerem sta se povzpeli do malo širokopoteznejših za-

snov, sta pri vsej živahnosti in temperamentu igrali raztrgano in v pretežnem delu brezsmiselno.

Železničarji so imeli močno zaslonbo v ožji obrambi, ki je opravila najtrši del posla in s svojim žilavim razdiralnim delom onemogočila nasprotnemu napadu izrabo mnogih napadalnih akcij. Med krilci je bil najboljši Frangeš. Stranska krilca sta se izčrpavala z obrambnimi akcijami. Napad je trpel radi pomanjkanja opore od zadaj. Manjkal je tudi zanesljiv strelec. Sicer pa je bilo vse lepo povezano, samo leva zveza se je odražala s svojo izrazito šibko igro.

Rapid ni imel pravega vodje napada. Heller ni centerfor, to je moral opaziti že zadnji laik. Razven dveh treh uporabljenih predložkov ni napravil nič pozitivnega, pokvaril pa je mnogo. V drugem polčasu je bil še celo nekoristen. Leva stran napada se je še nekam uveljavljala, zato pa je desna stran skoro povsem odpovedala. Srednja vrsta ni bila na posebni višini. Branilca sta bila zanesljiva, razen dveh treh momentov. Herman ne zna več držati žoge, radi tega nastajajo včasih kritične situacije.

Rezultat igre je pravičen, ne ustreza pa poteku igre. Z malo več sreče bi lahko zmagali tudi Rapidovci.

Sodil je g. Mikuličič iz Zagreba strogo korektno. Pogrešil je edino to, da je priznal drugi gol Železničarju, ki je padel iz čiste »offside« pozicije.

Žalosten je tudi pojav, ki priča, da pri nas velika večina gledalcev ne pojmuje

pravilno sporta. Nikakor se ne bi smelo zgoditi, da posamezne gručice psujejo sodnika z izredno žaljivimi psovskami. Zalostno dejstvo je tudi, da se v zadnjem času nobena tekma ne more odigrati brez incidentov. Ako bo šlo v tem pravcu dalje, bomo kmalu izgubili vse prijatelje nogometa, oziroma bomo morali poseči po skrajnih sredstvih in razgrajen in pretepačem, ki so pri vsaki tekmi isti, prepovedati vstop na igrišča.

V predigri sta nastopili mladinci ISSK Maribora in SK Železničarja. Tekma se je končala neodločeno 0:0. Sodil je g. Kopič.

Krasen uspeh ISSK Maribora
v Ljubljani

ISSK Maribor:ASK Primorje 2:1 (2:1).

Včeraj so se nadaljevale ligske tekme na vseh frontah. ISSK Maribor je odigral svojo zadnjo tekmo izven Maribora, in sicer na vročih ljubljanskih tleh. Nasprotnik mu je bilo »Primorje«, moštvo, ki je aspiriralo na drugo mesto. »Maribor«, ki je nastopil v postavi: Koren, Savo, Bertonec II, Kokot, Kirbiš, Konč, Miro, Priveršek, Bertonec I, Najžer in Zemljčič, je tudi to tekmo odločil v svojo korist. Je to krasen in zavirljiv uspeh. ISSK Maribor je ponovno dokazal, da je letos najboljšo moštvo Slovenije, najboljša slovenska enajstovica.

V prvi ligi se je odigrala že v soboto v Zagrebu tekma Gradjanski:Viktoria, ki se je končala z 2:2.

Stanje v naši ligi je naslednje:

Viktoria	6 5 0 1 15: 6	11
Gradjanski	5 3 0 2 18: 7	8
Maribor	6 3 3 0 12:12	6
Primorje	5 1 3 1 8:13	3
Ilirija	6 0 6 0 6:21	0

Občni zbor Ljubljanske nogometne podzveze.

V Ljubljani je bil včeraj redni letni občni zbor najvišje nogometne instance v naši banovini, Ljubljanske nogometne podzveze. Najvažnejša točka zborovanja je bila: način tekmovalstva za prvenstvo LNP. Zadevne predloge so poslali: Svoboda (Ljubljana), Hermes in mariborski klub. Predlagatelji so se sporazumeli za kompromisno formulo, po kateri bodo v prihodnji sezoni klubi tako-le razdeljeni: Vsi klubi na ozemlju LNP se razdelijo v dva razreda. V podzvezni prvi razred, ki je enoten za vse ozemlje, pridejo: Ilirija, Primorje, Svoboda (vsi v Ljubljani), ISSK Maribor, Železničar, Rapid (Maribor), Čakovečki S. K. in zmagovalec v eliminatorski tekmi med ljubljanskim prvakom (Slovonom) in prvim klubom iz Celja (Atletik ali SK Celje). Drugi razred se porazdeli na okrožja, in sicer: Ljubljana a. in b., Celje, Trbovlje, Notranjska-Dolenjska, Gorenjska in Maribor-Čakovec. V okrožju Maribor-Čakovec igrajo mariborska Svoboda, SK Mura in Pustahovečki S. K. in eventualno drugi klubi, ki bi se prijavili iz tega okrožja. Podrobnejši potek občnega zborovanja je objavilo današnje »Jutro«.

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Nemška armada sestoji iz prostovoljcev, toda tudi med njimi se opaža pogubni vpliv komunistične propagande. Dolgo časa je bil kraj Neuruppin prizorišče vnete komunistične propagande. Stalno so našli po raznih kotih vojašnice pozive, včasih so bili celo prilepljeni na zidove. Vojaška policija je zaprosila v Berlinu za nekaj detektivov. Ti so ugotovili, da te letake tiska neka tajna komunistična tiskarna. Nekega podčastnika pa so razkrinkali kot dopisnika ruskega poročevalskega urada. Kmalu nato so odkrili neko drugo tiskarno, ki je tudi tiskala komunistične letake. Ti letaki so pa bili namenjeni za cirkulacijo med Reichswehrrom in policijo. Aretirali so pet oseb, med njimi člana sovjetske trgovske delegacije.

Kot pristaš kake patriotske zveze je zelo nevarno ukvarjati se s protivohunštvom napram tajnim rovarjenjem rdeče sile. Če je kdo pri tem preveč delaven, ali pa uspešen, potem poročajo o njegovem delovanju v Moskvo. Tam kaj hitro sklenejo, da ga za vedno spravijo s pota. Agentje v dotičnem mestu dobijo potem navodila, po katerih se točno ravnaajo.

Taka usoda je zadela Horsta Wessela, mladega Berlinčana, ki je imel precejšnjo vlogo pri nacionalnosocialističnem gibanju. Že nekaj časa mu je bila usoda določena od Moskve. Nastavili so mu past in se je dal zapeljati, da je najel stanovanje pri neki ženski, katere mož je bil tajni agent Moskve. Wesselovo smrt so skrbno pripravili. Nekega večera januarja meseca se je napotilo k njegovemu stanovanju petnajst ljudi, med njimi mlado dekle. Šla je v stanovanje pogledat, če je doma in je potem spustila ostale pajdaše v njegovo stanovanje. Medtem ko sta šla dva v njegovo stanovanje in ga mirno ustrelila, so ostali stali na stopnišču in pri vhodu na straži. Wessel je ta napad preživel, toda čez šest tednov je umrl v bolnišnici. Policiji je še lahko dal podatke o svojih morilcih, in so jih kasneje osem aretirali.

Od G. P. U. reorganizirani ruski tajni urad nadzoruje politični razvoj v vseh deželah. Februarja leta 1928. je romunska policija aretirala nekega Aleksija Karamanova. Izkazalo se je, da je kurir iz Moskve, ki je nesel poročila G. P. U. iz Bukarešte na urad G. P. U. v Odeso. Upa joč, da bo dobil manjšo kazen, je postal Karamanov izdajalec in je izdal Konstantina Tibiaca nekega visokega policijskega uradnika v Bukarešti, ki je bil šef tajnega urada G. P. U. v Rumuniji. Tibiaca,

njegovo ženo in še nekaj tovarišev so aretirali. Njegov zelo sposobni agent Mihail Stenhaus pa je bil pravočasno posvarjen in je pobegnil v Rusijo. Afera je vzbudila veliko pozornost v romunskem glavnem mestu, kjer sta imela Tibiaca in njegova žena visok družabni položaj. Pri razpravi se je izkazalo, da je zalagal ruski tajni urad s političnimi informacijami. Dobil je deset let ječe. Ista kazen je doletela Stenhaus, katerega so obsodili in contumaciam. Ostali so dobili po pet let.

Ruski agentje so se tudi pri angleških vojaki in mornarjih zelo prizadevali, toda doslej očitno niso imeli nobenega večjega uspeha. Ob časa do časa poročajo časniki o obravnava prot angleškimi komunistom. Večino so aretirali radi tega, ker so skušali razdeljevati med vojake komunistične propagandne letake. Zgleda pa, da so vojaki odklonili spreobrnitev k komunizmu. Naznanili so te ljudi, katere so potem radi hujškanja aretirali. Vendar pa je vznemirljivo dejstvo, da trdi neki komunistični propagandni spis z naslovom »Program vseh pomorščakov« v svojem uvodu, da je ta list krožil po vseh važnejših vojašnicah in večjih bojnih ladjah.

Tudi v Indiji se sovjetski tajni agentje poslužujejo vsake prilike, da izzovejo med domačimi četami nezadovoljstvo. Tudi tam so poskušali ustanoviti v po-

sameznih polkih rdeče celice, in sicer na ta način, da so prikriji svoje prave namene. Delovanje teh rdečih celic je pripisati dejstvu, da sta se dve četi uprli streljati na upornike ob priliki zadnje vstaje v Pešavarju.

Omenjeni dogodki so se odigrali v teku zadnjih let, in sicer v Angliji, Franciji, Nemčiji, Romuniji, Kanadi, Združenih državah, Braziliji, na Kitajskem, v Indokini in Indiji. Rdeči pajek je spredel od trga Ljubjanka preko vsega sveta svoje mreže, katerih niti so zelo goste in fino tkane.

Tajinstvena Rusija.

Ko je 11. novembra l. 1918. bila enajsta ura in so vzdolž vsega bojišča od Severnega morja pa tja do Švice za vedno utihnili topovi, je bil boj med rdečo in belo Rusijo še v polnem teku. Pohodi generalov Denikina, Judeniča, Kolčaka in Wrangla proti sovjetski vladi so dali na obeh straneh mnogim Rusom priliko pokazati svojo vohunsko sposobnost.

Sydney Reilly, eden izmed najbolj junaških agentov britskega poročevalskega urada, ki je delal za stvar protirevolucionarjev, je pri tej priliki našel dolgozaželjeno smrt. Pravijo, da je Reillyja prignala na to pustolovsko pot nesrečna ljubica, ki ga je omamila kot dijaka v Oxfordu.

Britje Din 2.—, strženje Din 4.—
samo pri »Franko«, Mlinska ulica 8.

V vinogradu Bobič (Flodl)
v Hrastju 50, sedem minut hoje od Pe-
ker, dobite dobro vino od 5 litrov na-
prej po 6 Din liter. 2487

Oddam takoj dva lokala,
prvi pripravljen za trgovino, drugi za
brivca ali čevljarja. Obenem kuhinjo
in sobo za Din 250.—. Spodnje Rad-
vanjska 32. 2540

Stanovanje,
obstoječe iz sobe in kuhinje z opremo
oddam dvema ženskama ali novopo-
ročencema. Stanovanje, prazno sobo
in kuhinjo oddam mali družini. Stu-
denci, Cankarjeva 7. 2539

Suhor
In domači keksi najboljši in najcenej-
ši, kakor tudi kruh in raznovrstno fi-
no pecivo najboljšo kvalitete priporoča
parna pekarna Čebokli, Glavni trg 9.
Preprodajalci dobe znaten popust. 2472

Hišo,
2 sobi in kuhinja, shramba, klet in
500m² vrta, prodam. Pobrežje, Čopo-
va ulica 23. Cena Din 40.000. 2537

Dijak iz boljše družine
nižjih razredov gimnazije se sprejme
v popolno oskrbo v fini hiši. Prilika
za konverzacijo v nemškem in hrvat-
skem jeziku. Ponudbe pod značko
»Profesor« na upravo. 2543

Izgubila sem
železniško legitimacijo. Pošten najdi-
telj se naproša, da jo vrne proti na-
gradi. Odda se naj v upravi Večerni-
ka. 2538

Prodam
lep, velik gramofon z umetkom, pri-
praven za večji lokal. I. Šauperl, Slom-
škov trg 16-b. 2493

Izposojamo
gramofone in plošče po Din 1.—. »Šla-
ger«, Slovenska 18. 2501

Predno vam bo kolo ukradeno
javite pri »Kolozaščiti«. Kralja Petra
trg 6, tel. 2506 2347

Dva lepa lokala
v centru mesta, pripravna za pisar-
no, delavnico ali trgovino oddam po-
ceni v najem. Naslov v upravi. 2536

Kot nakupovalec jabolk
ali odbiralec (škartirar) želim vstopiti
pri večji trvdki. Naslov v upravi. 2535

»Tempo« čevlji
na obroke. Slovenska 18. 2500

Ugodno kupite
platno, svilo,
sukno itd. v
Trpinovem bazarju
Vetrinjska ulica 15

Modne novosti
za dame in gospode ter
šiviljske potrebščine v
modni trgovini 2491
ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Najlepše razglednice
mariborske,
umetne,
Salon de Paris
i. t. d. kupujte v papirnici knjigarne
Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova 13